

неунормовано, тобто мають різні варіанти відтворення в усному і писемному мовленні (наприклад, *keyboard* – кейборд, кеборд, кіборд). Українські мовознавці не встигають створювати нові терміни, які б точно та лаконічно заміняли оригінали. Маємо явище, коли розвиток мови не встигає за розвитком технологій. Українські терміни поповнюють комп'ютерну терміносистему лише в поодиноких випадках: *attachmant* – прикріплений файл, *link* – посилання.

Призупинити процеси активного запозичення комп'ютерної лексики ми зможемо лише в тому випадкові, якщо будемо, з одного боку, створювати власні винаходи в галузі комп'ютерних технологій на теренах України, а з іншого, активно продукувати терміни-замінники, спираючись зокрема на досвід розвинених країн світу щодо боротьби із навалюю іншомовних назв, як, наприклад, це відбувається у Франції тощо.

Запозичення в комп'ютерній термінології має тотальний характер, тому можна твердити, що таким чином українська мова втрачає оригінальність, засмічується словами з чужої, не рідної нам мови.

З іншого боку, треба усвідомлювати, що вживання запозичень у наш час є неминучим явищем у зв'язку із швидкими темпами науково-технічного розвитку. Проте хотілося би, щоб українські мовознавці, зокрема термінологи, об'єднали свої зусилля із фахівцями комп'ютерної галузі і, де це можливо, розробляли українські терміни-еквіваленти англомовним термінам.

Отже, новітні запозичення в комп'ютерній термінології української мови – це зазвичай запозичення з англійської мови. Швидка асиміляція запозичень зумовлює їх перехід до загальноновживаної лексики, формування комп'ютерного сленгу. Відсутність чітко сформульованих норм правопису транслітерованих або транскрибованих запозичень потребує негайного втручання мовознавців у цю сферу. Деякі терміни мають свій переклад українською мовою, проте це зовсім рідкий випадок, зумовлений швидше високим рівнем уживаності певних термінів.

*Науковий керівник: Дячук Т.М.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 81:378.22 (043.2)

Савицька Т.М.

Національний авіаційний університет, Київ

МОВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Кожній особистості притаманна генетична потреба розвитку, і вона реалізується не тільки самою людиною, а й контактами й взаємодією з

іншими особистостями і лише в такий спосіб виходить на соціальну взаємодію з суспільством, народом, державою [1, с. 60].

Без сумніву, не потребує доведення твердження про те, що мова є одним із основних засобів самовираження, самоусвідомлення, самотворення і самореалізації особистості в суспільстві й державі.

Вивчення української мови сприяє формуванню високої мовної культури та мовної обізнаності особистості, поваги до держави.

Мова є одночасно явищем індивідуальним і соціальним, обслуговує кожну людину окремо і суспільство в цілому. Вона спрямована як на внутрішній світ людини, її психіку, так і на зовнішній світ природи і людських взаємин. На ґрунті мови й конкретно-чуттєвого досвіду людина зростає як особистість. Той, хто прагне досягти успіху в житті, «створити себе», неодмінно має використати для цього можливості мови [1, с.61].

Особистість молодого людини, майбутнього фахівця й професіонала формується переважно на основі мови, на її генетичному коді, що програмує національну свідомість і розкриває рівень індивідуальної освіченості. Між рівнем освіченості, загальної культури і рівнем мовної культури людини існує чітке впорядкування і залежність. Освічена людина може засвоїти кілька мов. Але важливо, щоб іноземні мови не заважали вивченню своєї рідної мови. Високий рівень культури суспільства не може бути досягнутий без мовної культури окремої особистості. А мовну культуру формують і знання літературної мови, вміле використання джерел народного слова, і досконале знання фахової термінології, і толерантне спілкування, і естетичне чуття мови.

Мовна культура повинна увійти у світоглядні тенденції сучасного молодого фахівця. Цілеспрямованість на інтелектуальне зростання, творчий пошук, духовні прагнення вимагають від кожної молодого людини посиленого вивчення державної мови, оволодіння лексиконом, виражальними засобами, бо мова є і засобом інтелектуально-культурних досягнень, і способом їх представлення в суспільстві. Людина в будь-якому суспільстві розкриває свою сутність, тому мова і є виявом того, на якому рівні розвитку перебуває культура. Отже, кожен майбутній фахівець, плануючи своє професійне життя, піклуючись про фахове зростання, кар'єру, повинен розробити для себе програму мовного вдосконалення.

Сучасна молода людина, фахівець прагне діяти і спілкуватися у кількох життєвих сферах одночасно. Тому щоб набути рис творчої особистості інтелектуальної еліти, треба працювати над вдосконаленням мовної культури, мовної освіти і мовної поведінки. Кожна сфера має свої правила і закони мовного спілкування, якими повинна опанувати сьогодні молода людина у міру свого зростання, навчання і виховання.

Майбутній фахівець має прагнути до самореалізації, інтелектуально-духовного зростання і вдосконалення, до самоадаптації і

конкурентноздатності. Тому поряд із професійними навичками, потрібно вчитися удосконалювати ще й своє мовлення, виховувати в собі мовне чуття і смак, мовну обізнаність і стійкість та привчати себе до неперервної мовної самоосвіти. Бо мовна культура – це дзеркало духовної культури особистості, рівень культури цивілізованої людини.

Список літератури

1. Мацько Л. Українська мова в освітньому просторі / Л. Мацько. – К.: Вид-во НПУ ім.М. П. Драгоманова, 2009. – 607 с.

*Науковий керівник: Сидоренко Л.І.,
викладач*

УДК 001.4:81 1:004.4 (043.2)

Міронов Ю.Г.

Національний авіаційний університет, Київ

ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМІВ У СФЕРІ РОЗРОБКИ ПЗ

За останні десятиліття сфера ІТ, а особливо розробки програмного забезпечення, зазнала значних змін. Ремесло індивідуумів-віртуозів переросло у цілу індустрію зі своїми особливостями, атмосферою та екосистемою з великою кількістю унікальних рис. Розробники ПЗ вирішують широкий спектр проблем реального життя, забезпечуючи коректну роботу банків, поштових сервісів, розважальних ресурсів тощо. Через це виникає швидкий розвиток сфери розробки ПЗ і тому вона стає більш ізольованою. Така відокремленість проявляється у багатьох речах: у появі вузькоспеціалізованих інформаційних ресурсів виключно для працівників сфери ІТ, у створенні специфічних методологій роботи розробників та навіть у звичайному спілкуванні між «айтішниками».

Під час вербальних взаємодій між носіями української мови використовується велика кількість технічних термінів та слів іншомовного походження, що іноді для швидкості комунікації замінюються жаргонізмами. Це, в свою чергу, викликає проблему уніфікованої термінології та нормативної лексики в україномовній сфері розробки ПЗ. Метою цієї роботи є спроба зв'язувати та окреслити причину і наслідки помітної видозміни лексики україномовних розробників програмного забезпечення. Актуальність даної роботи зумовлена тим, що на сьогодні сфера ІТ в Україні швидко розширюється, і тому є необхідність зрозуміти та охарактеризувати мовні звички людей, що в ній задіяні. Суміжні питання висвітлювалися в працях І.М. Кульчицького та Б.М. Філя.

У щоденній комунікації, в рамках роботи представникам однієї професії, значно простіше спілкуватися використовуючи жаргонізми.